

ULAŞIM

ANADOLU SELÇUKLU DÖNEMİNE KADAR	Burdur tarih boyunca Antalya ve çevresini, Orta Anadolu'ya bağlayan yollar üzerinde yer almıştır. Pamfilya'da yer alan Termessos, Perge, Aspendos gibi şehirler ile Likya'da yer alan şehirlerin Orta Anadolu ile bağlantısı Burdur üzerinden gerçekleşmiştir. Likya şehirleri Gölhisar'da bulunan Kibyra, Pamfilya şehirleri Bucak'taki Kremna ve Ağlasun'daki Sagalassos antik şehirleri aracılığı ile ulaşımını ve ticaretlerini gerçekleştirmişlerdir.
ANADOLU SELÇUKLULARI VE BEYLİKLER DÖNEMİNDE	Antalya'dan gelip, Sinop ve Samsun'a kadar uzanan ticaret yolu Burdur üzerinden geçiyordu. 13. yüzyılda yaptırılan kervansaraylar bu ticaretin akışını kolaylaştırıyordu. Antalya üzerinden hem Mısır'la hem de Avrupa ile ticaret yapılıyordu. Antalya ile Orta Anadolu'yu birbirine bağlayan ticaret yolu üzerinde bulunan Burdur'da, Anadolu Selçuklu Hükümdarı Sultan II. Gıyasettin Keyhüsrev zamanında yapılan İncir Han ile 13. yüzyılda yapıldığı tahmin edilen Susuz Han, Burdur'un önemli ticaret yolları üzerinde bulunduğunu göstermektedir.
OSMANLI DEVLETİ	15 ve 16. yüzyılda Burdur'da Hacı Yusuf'un yaptırdığı bir kervansaray ile Tefenni'de Nesimi Bey'in yaptırdığı bir kervansaray bulunmakta idi. Osmanlı Devleti döneminde de Antalya'nın Orta Anadolu ve Batı Anadolu'ya ulaşımı Burdur üzerinden gerçekleşiyordu. En işlek olan yol Burdur – Antalya yolu idi. Antalya'nın Batı Anadolu ile ulaşımını sağlayan yol ise: İstanos (Korkutelı)'den geçerek, Tefenni ovasına, oradan Karaağaç'a, Kazıklıbeli üzerinden Denizli'ye ulaşan yoldu.
SON DÖNEM OSMANLI	19. yüzyılın sonları ve 20. yüzyılın başlarında en işlek güzergâhlar Burdur – Antalya, Burdur – Isparta, Burdur – Tefenni - Gölhisar ile Baradız (Gümüşgün) istasyonu yoludur. Burdur – Antalya yolu üzerinde sayısız çeşme, sarnıç ve kuyular bulunmaktadır. Yol üzerindeki Çeltikçi Çiftliği ve Bucak'ta birer han ve sayısız kahveler bulunmaktadır. Burdur – Isparta ve Baradız yolu üzerinde Askeriye Köyü'nde bir kahve bulunmaktadır. Tefenni yolu üzerinde de han ve kahveler mevcuttur. Bu dönemde yollar şosedir. İzmir'e ulaşım Baradız ve Çardak İstasyonlarından tren ile sağlanmaktadır. Burdur'dan ihraç edilecek mallar, Antalya iskelesine deve ve arabalar ile nakledilmektedir.
CUMHURİYET'İN İLK YILLARI	Burdur'a demiryolu 1930'lu yılların başında gelmiştir. 1933 veya 1934.

¹ Burdur Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürü, Tarihçi.

NÜFUS

OSMANLI DEVLETİ	<p>1478 sayımında Burdur'da biri Hıristiyan olmak üzere toplam dört mahalle yazılmıştır. Nüfusu 166 neferdir. Cami, Burç Mescidi ve Yeni Mescid mahalleleri toplam 126 neferdir. Hıristiyanlar ise 40 neferdir. Gölhisar'ın nüfusu 123 neferdir.</p> <p>1522 sayımında Burdur'da 369 nefer ve 216 hane Müslüman, 39 nefer ve 22 hane Hıristiyan, toplamda 408 nefer ve 238 hane bulunmakta idi. Gölhisar'da 178 nefer, 97 hanedir.</p> <p>1568 sayımında Burdur'da 702 nefer ve 339 hane Müslüman, 71 nefer ve 40 hane Hıristiyan, toplamda 773 nefer ve 379 hane bulunmakta idi. Gölhisar'da 316 nefer, 146 hanedir.</p> <p>1522 Yılında Köy Nüfusu:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; margin-top: 10px;"> <thead> <tr> <th></th> <th>Nefer</th> <th>Hane</th> <th>Mücerret (Bekar)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Burdur</td> <td>1755</td> <td>1153</td> <td>462</td> </tr> <tr> <td>Gölhisar</td> <td>2353</td> <td>1519</td> <td>444</td> </tr> <tr> <td>Ağlasun</td> <td>497</td> <td>307</td> <td>105</td> </tr> <tr> <td>İrle (Yeşilova)</td> <td>613</td> <td>372</td> <td>136</td> </tr> </tbody> </table>		Nefer	Hane	Mücerret (Bekar)	Burdur	1755	1153	462	Gölhisar	2353	1519	444	Ağlasun	497	307	105	İrle (Yeşilova)	613	372	136																																							
	Nefer	Hane	Mücerret (Bekar)																																																									
Burdur	1755	1153	462																																																									
Gölhisar	2353	1519	444																																																									
Ağlasun	497	307	105																																																									
İrle (Yeşilova)	613	372	136																																																									
SON DÖNEM OSMANLI	<p>1831 Yılında Burdur Nüfusu:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; margin-top: 10px;"> <thead> <tr> <th></th> <th>İslam</th> <th>Reaya (Hıristiyan)</th> <th>Toplam</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Burdur</td> <td>8505</td> <td>683</td> <td>9188</td> </tr> <tr> <td>Tefenni</td> <td>1879</td> <td>-</td> <td>1879</td> </tr> <tr> <td>Gölhisar</td> <td>4248</td> <td>-</td> <td>4248</td> </tr> <tr> <td>Kemer</td> <td>1321</td> <td>-</td> <td>1321</td> </tr> <tr> <td>Ağlasun</td> <td>2168</td> <td>-</td> <td>2168</td> </tr> <tr> <td>İncir</td> <td>411</td> <td>-</td> <td>411</td> </tr> </tbody> </table> <p>1877 Yılında Burdur Nüfusu:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; margin-top: 10px;"> <thead> <tr> <th colspan="2"></th> <th>Hane</th> <th>Nüfus</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="3" style="text-align: center;">Burdur</td> <td style="text-align: center;">Merkez</td> <td style="text-align: center;">4158</td> <td style="text-align: center;">10496</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Ağlasun</td> <td style="text-align: center;">923</td> <td style="text-align: center;">3528</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Toplam</td> <td style="text-align: center;">5081</td> <td style="text-align: center;">14024</td> </tr> <tr> <td rowspan="4" style="text-align: center;">Tefenni</td> <td style="text-align: center;">Merkez</td> <td style="text-align: center;">900</td> <td style="text-align: center;">2647</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Kemer</td> <td style="text-align: center;">603</td> <td style="text-align: center;">1747</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Gölhisar</td> <td style="text-align: center;">1935</td> <td style="text-align: center;">5097</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Toplam</td> <td style="text-align: center;">3438</td> <td style="text-align: center;">9491</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">GENEL TOPLAM</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>1906 Yılında Burdur Nüfusu: Aşağıdaki tabloda yer almaktadır.</p>		İslam	Reaya (Hıristiyan)	Toplam	Burdur	8505	683	9188	Tefenni	1879	-	1879	Gölhisar	4248	-	4248	Kemer	1321	-	1321	Ağlasun	2168	-	2168	İncir	411	-	411			Hane	Nüfus	Burdur	Merkez	4158	10496	Ağlasun	923	3528	Toplam	5081	14024	Tefenni	Merkez	900	2647	Kemer	603	1747	Gölhisar	1935	5097	Toplam	3438	9491	GENEL TOPLAM			
	İslam	Reaya (Hıristiyan)	Toplam																																																									
Burdur	8505	683	9188																																																									
Tefenni	1879	-	1879																																																									
Gölhisar	4248	-	4248																																																									
Kemer	1321	-	1321																																																									
Ağlasun	2168	-	2168																																																									
İncir	411	-	411																																																									
		Hane	Nüfus																																																									
Burdur	Merkez	4158	10496																																																									
	Ağlasun	923	3528																																																									
	Toplam	5081	14024																																																									
Tefenni	Merkez	900	2647																																																									
	Kemer	603	1747																																																									
	Gölhisar	1935	5097																																																									
	Toplam	3438	9491																																																									
GENEL TOPLAM																																																												
CUMHURİYET'İN İLK YILLARI	<p>1927 Yılında Burdur Nüfusu</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; margin-top: 10px;"> <thead> <tr> <th></th> <th>Erkek</th> <th>Kadın</th> <th>Toplam</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Burdur Şehir Merkezi</td> <td style="text-align: center;">6418</td> <td style="text-align: center;">6430</td> <td style="text-align: center;">12848</td> </tr> <tr> <td>Merkez Köyler</td> <td style="text-align: center;">5740</td> <td style="text-align: center;">6934</td> <td style="text-align: center;">12674</td> </tr> <tr> <td>Nahiye ve Köyler</td> <td style="text-align: center;">7736</td> <td style="text-align: center;">9512</td> <td style="text-align: center;">17248</td> </tr> <tr> <td>Tefenni Kazası ve Köyleri</td> <td style="text-align: center;">11165</td> <td style="text-align: center;">13477</td> <td style="text-align: center;">24642</td> </tr> <tr> <td>Bucak Kazası ve Köyleri</td> <td style="text-align: center;">7682</td> <td style="text-align: center;">8782</td> <td style="text-align: center;">16464</td> </tr> <tr> <td>TOPLAM</td> <td style="text-align: center;">38471</td> <td style="text-align: center;">45135</td> <td style="text-align: center;">83876</td> </tr> </tbody> </table>		Erkek	Kadın	Toplam	Burdur Şehir Merkezi	6418	6430	12848	Merkez Köyler	5740	6934	12674	Nahiye ve Köyler	7736	9512	17248	Tefenni Kazası ve Köyleri	11165	13477	24642	Bucak Kazası ve Köyleri	7682	8782	16464	TOPLAM	38471	45135	83876																															
	Erkek	Kadın	Toplam																																																									
Burdur Şehir Merkezi	6418	6430	12848																																																									
Merkez Köyler	5740	6934	12674																																																									
Nahiye ve Köyler	7736	9512	17248																																																									
Tefenni Kazası ve Köyleri	11165	13477	24642																																																									
Bucak Kazası ve Köyleri	7682	8782	16464																																																									
TOPLAM	38471	45135	83876																																																									

1906 Yılında Burdur Nüfusu

Kazalar	İslam		Rum		Ermeni		Toplam		Genel Toplam
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	
Burdur Merkez	24.055	23458	1260	1295	576	595	25891	25348	51239
Tefenni	12578	13059	28	58	-	19	12606	13136	25742
TOPLAM	36633	36517	1288	1353	576	614	38497	38484	76981

SAĞLIK

SON DÖNEM OSMANLI	<p>1330 (1914) tarihli Konya Vilayeti Salnamesi'nde Burdur'da 3 doktor, 1 kabile (ebe), 1 aşı memuru, Sıhhat, İstikamet ve Isparta isiminde 3 eczane vardır. Aşıya önem verilmektedir. Yılda yaklaşık olarak 3000 kişiye aşı yapılmaktadır.</p> <p>En çok görülen hastalıklar: Sıtma (Çamur humması), tifo, frengi ve mevsimsel hastalıklardır. Verem nadir görülmektedir.</p> <p>Burdur merkezinin içme suyu çoğunlukla menba' (kaynak) sularından karşılanmaktadır. Nadiren kuyu suyu içme suyu olarak kullanılmaktadır.</p> <p>Tefenni Kazası'nın da içme suyu çoğunlukla kaynak suyudur. Ancak, kireçlidir. Az da olsa kuyu suyu, içme suyu olarak kullanılmaktadır.</p>
------------------------------	--

ALT YAPI

SON DÖNEM OSMANLI	<p>1330 (1914) Tarihli Konya Vilayeti Salnamesine Göre Burdur'un İçme Suyu Temini:</p> <ul style="list-style-type: none">• 1870 tarihinde kasaba yakınlarındaki Çarşı Suyu, toprak küng vasıtası ile 28 çeşmeye;• Hacı Hasan Suyu; toprak küng vasıtası ile 12 çeşmeye;• Sa'denzade Hacı İsmail Ağa'nın getirttiği su, toprak küng vasıtası ile 20 çeşmeye;• Kayapınar Suyu, toprak küng vasıtası ile 10 çeşmeye dağıtılmaktadır. <p>Suların yer altından toprak küng ile çeşmelere ulaştırılması, hıfz-us Sıhhaya uygun olarak görülmüştür.</p> <p>Bunlardan başka, kasabanın kenarında Öküz battı, Çünbüşlü pınarları ile bağlar arasındaki Hızırilyas, Hacı Hasan ve Kayapınarları bulunmakta idi.</p>
------------------------------	---

EĞİTİM

ANADOLU SELÇUKLU DÖNEMİNE KADAR	Eğitimle ilgili bu döneme ait herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Ancak Sagalassos gibi Burdur yöresindeki antik kentlerde kütüphanelerin bulunması, eğitime verilen önemi göstermektedir.
ANADOLU SELÇUKLULARI VE BEYLİKLER DÖNEMİNDE	Anadolu Selçuklu Dönemi'nde Burdur'daki eğitime ilişkin herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Hamidoğulları döneminde (Bugünkü Burdur Müzesi'nin bulunduğu yer – Bazı kaynaklarda Ulu Camii'nin yanı) Muzafferiyeye Medresesi ve Kütüphanesi açılmıştır. İbn-i Batuta Seyahatnamesi'nde Burdur ve Gölhisar'da bulunan Ahilerden bahsetmektedir. Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslamlaşmasında önemli bir yere sahip olan Ahiler, aynı zamanda Anadolu'nun birer eğitim müessesesi idiler. Burdur ve çevresinin eğitiminde Ahilerin önemli bir yerinin olduğu muhakkaktır.
OSMANLI DEVLETİ	15 ve 16.yüzyılda Burdur'da Piri Bey, Hacı Mehmet, Recep ve Hacı İvaz muallimhaneleri (İlkokul) bulunmakta idi. Gölhisar'da Kadı Alâeddin ve Mevlana Şemsettin'in yaptırdığı 2 muallimhane bulunmakta idi. Yine Horzum (Bugünkü Gölhisar'ın bir mahallesi)'da Mevlana Şemsettin'in yaptırdığı muallimhane vardı. Bu muallimhanelerin yanında birçok köyde de muallimhaneler bulunmakta idi.
SON DÖNEM OSMANLI	Sıbyan (Mahalle – Taş) Mektepleri: Sıbyan Mektepleri, 5 – 10 yaş arasındaki erkek ve kız çocuklarını okutmak, onlara dini bilgiler vermek üzere açılan ilköğretim okullarıdır. Burdur Sancağı dahilinde 1870 yılında 127, 1883 yılında 215, 1885 yılında 214, 1892 yılında 164, 1899 yılında 109 sıbyan mektebi bulunmaktadır. Burdur merkezde 2 Rum ve 1 Ermeni Sıbyan mektebi, Tefenni kazasında 2 Rum mektebi bulunmaktadır. Sıbyan Mekteplerinin sayılarının azalmasının nedeni, yeni usul eğitim veren İbtidai Mekteplerinin açılmasıdır. İbtidai Mektepleri: Yeni usul eğitim veren ibtidai mektepleri ilk olarak 1872 yılında açılmış ve 1909 yılına kadar bir çok sıbyan mektebi, ibtidai mektebe dönüştürülmüştür. 1892 yılında Burdur'da 11 ibtidai mektebi bulunmaktadır. Bunların 2'si Rumlara, 1'i Ermenilere aittir. 1906 yılında 5 ibtidai mektebi bulunmaktadır. Medreseler: Burdur'da 1870 yılında 24, 1899 yılında 68, 1906 yılında 73 medrese bulunmaktadır. Rüşdiyeler: İlkokuldan sonraki ortaokullara eskiden verilen isim. Burdur merkezde 1870'ten 1906 yılına kadar 1 rüşdiye bulunmaktadır. 1870 yılında bu rüşdiyede 2 muallim ve 74 öğrenci bulunmaktadır. 1899 yılında gayri Müslimlere ait 2 rüşdiye bulunmaktadır. İdadiler: Rüşdiyenin bir üst eğitim kurumu olup, kendisinden üstün bulunan bir mektebe talebe hazırlayan ve yetiştiren

	<p>okullardır. Burdur'a idadi mektebi 1900'lü yılların başında açılmıştır. 1906 yılında Burdur İdadisinde 1 müdür, 1 müdür yardımcısı, 8 öğretmen görev yapmakta ve 86 öğrenci öğrenim görmektedir.</p> <p>Kütüphaneler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sadr-ı Esbak Derviş Mehmed Paşa Kütüphanesi: 1770 yılında kurulmuştur. Günümüzde Esat Efendi Kütüphanesi olarak bilinmektedir. Şeyh Sinan Mahallesi'ndedir. • Küçük Şeyh Mustafa Kütüphanesi: Hacı Ahmed Mahallesi'ndedir. 1822 yılında açılmıştır. Bulguroğlu ve Pirkulzade adıyla da bilinmektedir. • Sa'denzade Hacı İsmail Ağa Kütüphanesi: 1818 yılında kurulmuştur. Divanbaba Mahallesi'ndedir. • Sadrazam Halil Hamid Paşa Kütüphanesi: 1770 yılında kurulmuştur. Recep Mahallesi'ndedir.
CUMHURİYET'İN İLK YILLARI	<p>1927 yılında birisi ana okulu olmak üzere toplam 71 ilkokul bulunmaktadır. 1 tane ortaokul bulunmaktadır. Öğrenci sayısı 1389 kız, 3818 erkek olmak üzere toplam 5207'dir.</p> <p>1923 – 1938 yılları arasında 15 yıl içinde Burdur merkez, ilçe, nahiye ve köylerine 28 okul yapılmıştır.</p> <p>1936 – 1939 yılları arasında Hacılar, Arvalı (Bağsaray), Askeriye, Çeltikçi ve Çavdır'a 5 sınıflı yatılı bölge okulları açılmıştır.</p>

TURİZM

SON DÖNEM OSMANLI	<p>Mesire Yerleri: Burdur'dan Burdur gölüne doğru dört – beş kilometrelik bağlar ve gülistanlar arasındaki yer, Burdur halkının mesire (piknik) alanı idi. Mayıs ayının başından Eylül ayının sonuna kadar Çarşamba günleri İslam Kırısı ismi verilen mevkide, Hıristiyanlarda Pazar günleri Hıristiyan Kırısı ismi verilen mevkide piknik yaparlardı.</p> <p>Av Alanları: Bu dönemde Burdur'daki en meşhur av mahalleri Ağlasun'a bağlı Yumrutaş Köyü ile Bucak'a bağlı Devri, Girmeyi köyleri civarında bulunan dağlardır. Bu dağlarda çoğunlukla geyik ve tilki, nadiren de kaplan, ayı ve domuz avlanmaktadır. Burdur Gölü'nde kaz ve ördek avlanır. Köylerde tavşan, keklik ve tilki avları meşhurdur.</p>
--------------------------	---

TARIM VE HAYVANCILIK

<p>ANADOLU SELÇUKLU DÖNEMİNE KADAR</p>	<p>Tarih Öncesi devirlerde Burdur'daki tarım ve hayvancılığa ilişkin en önemli bulgular Hacılar ve Kuruçay Höyükleri'nden elde edilmiştir.</p> <ul style="list-style-type: none">• Tarım: Burdur Hacılar Höyüğü'nde yapılan kazılar sonucunda elde edilen bilgiler, yörede arpa, buğday ve Hacılar Bezelyesi'nin yetiştirildiğini göstermektedir.• Hayvancılık: Burdur Hacılar Höyüğü'nde yapılan kazılarda bulunan hayvan kemikleri, Cilalı Taş – Yeni Taş devrinde büyükbaş hayvanlarla, koyun keçi gibi hayvanların evcilleştirilip yetiştirildiğini göstermektedir. <p>En parlak dönemini M.S. 2 yüzyılda yaşayan Gölhisar ilçemiz sınırları içerisinde yer alan Kibyra'da ise Hayvancılık oldukça ileri idi.</p>
<p>ANADOLU SELÇUKLULARI VE BEYLİKLER DÖNEMİNDE</p>	<p>Anadolu Selçukluları ve Hamidoğulları Beyliği Dönemi'ne baktığımızda Burdur'da tarım daha çok hububat yetiştiriciliğine dayanmakta idi. Kışla, Askeriye ve Çerçin Köyleri'nde meyve üretimi (özellikle bağcılık) yapılmakta idi. Hatta Çerçin Köyü Değirmendere mevkiisinde Burdur Ulu Camii'nin vakfiyesi olan ceviz ağaçları yetiştirilmekte idi.</p> <p>Hayvancılık Burdur ve köyelerinin önemli geçim kaynaklarındandı. Burdur'da hem büyükbaş hem de küçükbaş hayvan yetiştiriciliği yapılmakta idi. En çok yetiştirilen hayvan, kıl keçisidir.</p> <p>Yük taşımacılığında ve tarımda kullanılmak üzere başta öküz, at olmak üzere eşek, deve de yetiştirilmekte idi.</p>
<p>OSMANLI DEVLETİ</p>	<p>Bu dönemde Burdur ve çevresinde başta buğday, arpa, keten, kenevir, haşhaş (afyon), sebze ve meyve yetiştirilmektedir. Tapu tahrir defterlerinden elde ettiğimiz bilgilere göre 15. yüzyılda Çeltikçi ve Arvalı (Bağsaray)'da çeltik (pirinç) ekiminin yapıldığını anlıyoruz.</p> <p>Bu dönem Burdur tarımı ile ilgili en ilgi çekici durum ise Ağlasun'da pamuk üretiminin yapıldığına dair kayıtların olmasıdır.</p>
<p>SON DÖNEM OSMANLI</p>	<p>Tarım: Son dönem Osmanlı tarihine baktığımızda Burdur'da tarım ürünleri olarak hububat başta olmak üzere çeşitli meyve ve sebzelerin yetiştirildiğini görmekteyiz. Üzümün önemli bir yeri vardır. Bunların yanında afyon (haşhaş), anason, kendir, keten de yetiştirilmektedir.</p> <p>Yetiştirilen ürünler Antalya, Isparta, Dinar, Sandıklı merkez ve köyelerine sevk edilerek satılmaktadır.</p> <p>Yetiştirilen ürünlerden badem içi (10.000 kıyve – 12.820 kg) ve ceviz içi (20.000 kıyve – 25.640 kg.) Avrupa'ya ihraç edilmekte idi.</p> <p>1870'li yıllarda Bulgaristan'dan gelen göçmenler, Burdur ve</p>

	<p>Isparta’da gül üretiminin başlamasına vesile olmuşlardır.</p> <p>Bu dönemde tarımda makineleşme dönemi başlamıştır. Demir saban (pulluk) ve orak makineleri kullanılmaya başlanmıştır.</p> <p>Hayvancılık: İklim şartları ve toprak potansiyeli bakımından hayvancılığın gelişmesine elverişli olan Burdur’da büyükbaş ve küçükbaş hayvanlar yetiştirilmektedir.</p> <p>Burdur’da eski usulle de olsa arıcılıkta önemli bir yer tutmaktadır.</p> <p>Yetiştirilen hayvanların bir bölümünün ürünlerinden, bir bölümünün de derilerinden faydalanılmakta idi. Örneğin 1906 yılında Burdur’da 30.000 kıyye (yaklaşık 38,5 ton) tereyağı, 20.000 kıyye (yaklaşık 25,5 ton) peynir, 75.000 kıyye (yaklaşık 96 ton) bal, 30.000 kıyye(yaklaşık 38,5 ton) yün üretimi gerçekleşmiştir.</p>
CUMHURİYET’İN İLK YILLARI	<p>Cumhuriyet’in ilk yıllarında tarımda makineleşme dönemi başlamıştır. Büyük çiftlik sahipleri traktör ile harman, orak, kalbur makineleri satın almışlardır. Araziler pullukla sürülmeye başlanmıştır.</p> <p>Bütün bunlara rağmen fakir köylüler eski usulde tarıma devam etmişlerdir.</p> <p>Tarım ve hayvancılıkta üretilen ürünler, Osmanlı’nın son zamanı ile aynıdır.</p>

BURDUR’DA TİCARET

ANADOLU SELÇUKLU DÖNEMİNE KADAR	<p>Burdur, günümüzde olduğu gibi tarih boyunca Antalya ve çevresinin Orta Anadolu ticaret yolu üzerinde bulunmaktadır. Her ne kadar elimizde fazla bir bilgi yoksa da Anadolu Selçukluları zamanına kadar Burdur’daki antik yerleşim merkezleri önemli birer ticaret merkezi idiler.</p>
ANADOLU SELÇUKLULARI VE BEYLİKLER DÖNEMİNDE	<p>Anadolu Selçukluları döneminde Antalya yolu üzerine yapılan Susuz Han ve İncir Han Kervansarayları, Burdur ve çevresinin ticaretteki önemini bizlere göstermektedir. Hamidoğulları döneminde Burdur’da ticaret ve taşımacılık oldukça gelişmiştir.</p>
OSMANLI DEVLETİ	<p>15 ve 16. yüzyıllarda Burdur, İrle (Yeşilova), Ağlasun, Yeşilova’da Alan Köyü’nde sürekli Pazar kurulurdu.</p> <p>Osmanlı Devleti döneminde Burdur’da ticaretin geliştiğine dair en önemli göstergelerden birisi, pazar gelirlerindeki artıştır. Örneğin Burdur’un 1522 tarihinde 6290 akçe olan Bac-ı Bazar (Pazar Vergisi), 1568 yılında 9990 akçeye çıkmıştı. Bu artış, 46 yıllık zaman diliminde Burdur pazarındaki ticaret hacminin yaklaşık %50 arttığını göstermektedir.</p> <p>Hamidoğulları dönemine dair bilgilerde yer verdiğimiz “Boğası” adı verilen ince pamuklu dokumalar, bu dönemde daha da önem kazanmıştır. Burdur ve Ağlasun’da üretilen boğasılar, önce Bursa’ya gönderilir ve orada boyanırdı. Boğasılar başta İstanbul olmak üzere, Tuna iskelelerine, Lehistan (Polonya),</p>

	<p>Erdel ve Macaristan'a ihraç edilmekte idi.</p> <p>Burdur ve çevresinde üretilen buğday, Antalya ve Megri (Fethiye) iskelesinden gemilere yüklenerek İstanbul'a gönderilmekte idi. Ulaşım develerle yapılmakta idi. Ancak, tüccarların deve bulmakta büyük sıkıntılar çektiğini görmekteyiz.</p>
SON DÖNEM OSMANLI	<p>Burdur'da 1885 yılında 673, 1906 tarihinde 700 dükkan ve mağaza bulunmakta idi. 1914 yılında ise 7 adet han ve otel, 8 adet lokantanın olduğunu bilmekteyiz.</p> <p>Burdur'da Cuma ve Pazar günleri öğleden akşama kadar, pazartesi günleri de sabahtan akşama kadar Pazar kurulmakta idi.</p> <p>Burdur Sancağı'nın 19. yüzyıl sonlarında 600.000 liralık ticaret hacmi vardı. Bunun 400.000 liralık kısmı ihracat, 200.000 liralık kısmı ithalattır.</p> <p>1899 yılında Burdur Kazası'nın İhracatı: Alaca, sarı ve siyah sahtiyan (deri), tiftik ve kuru fasulye idi.</p> <p>1899 yılında Burdur Kazası'nın İthalatı: İplik, kahve, şeker, demir, çivi, sabun, pirinç, gaz ve camdır.</p> <p>1900'lü yıllarda Burdur'da Bank-ı Osmani (Osmanlı Bankası)'nin şubesi bulunmadığından ticaret, zanaat ve ziraatın geliştirilmesi için "Burdur Bankası" ismiyle bir banka kurulmasına teşebbüs edilmiş, ancak bir sonuç elde edilememiştir.</p> <p>Bu dönemde Burdur ile dış ülkeler arasında gerçekleştirilen ihracat ve ithalat İzmir ve Antalya yoluyla yapılmakta idi.</p> <p>Burdur'un en önemli ihracat mallarından birisi de halı idi. Elde dokunan halılar başta İngiltere, A.B.D. ve Fransa olmak üzere birçok ülkeye ihraç edilmekte idi.</p>
CUMHURİYET'İN İLK YILLARI	<p>Cumhuriyetin ilk yıllarında Burdur'daki ticaret, Son dönem Osmanlı tarihindeki ticaretle hemen hemen aynıdır.</p>

BURDUR'DA SANAYİ

ANADOLU SELÇUKLU DÖNEMİNE KADAR	<p>Tarih Öncesi devirlerde Burdur sanayisine ilişkin en önemli bulgular Hacılar ve Kuruçay Höyükleri'nden elde edilmiştir.</p> <ul style="list-style-type: none"> M.Ö. 5600 – 5400 yılları arasında Hacılar Höyüğü'nde ilkel anlamda araç kullanılarak dokumacılığın yapıldığına dair bulgular elde edilmiştir. Yine M.Ö. 5400 – 4750 yılları arasında çanak çömlek yapımının, ziraat ve hayvancılığın yanında önemli bir yer tuttuğu görülmektedir. <p>En parlak dönemini M.S. 2 yüzyılda yaşayan Gölhisar ilçemiz sınırları içerisinde yer alan Kibyra'da ise Dericilik ileri idi. Bunun yanında demircilikte oldukça gelişmişti.</p>
ANADOLU SELÇUKLULARI VE BEYLİKLER DÖNEMİNDE	<p>Anadolu Selçuklu ve Hamidoğulları Beyliği Dönemi'nde Burdur'da sanayi gelişmişti. Sabunhaneler, yağ değirmenleri bulunmakta idi. Yine Burdur'da "Boğası" adı verilen ince pamuklu dokuma imalatı</p>

	<p>yapılmakta idi. Halkın dokuduğu halı ve kilimler Suriye ve Mısır'a ihraç ediliyordu. Burdur Çayı'nın yukarı kesimlerinde su değirmenleri bulunmakta idi.</p>
OSMANLI DEVLETİ	<p>Karakent Köyü'nde 1 sabunhane, Burdur merkezde tahinhane, su değirmenleri ve değirmen taşı üreten yerler bulunmakta idi. Kemer nahiyesinde bulunan sazlıktan hasırlar dokunulduğu ve 1522 yılında 1200 akçe vergi verildiği kayıtlardan anlaşılmaktadır.</p>
SON DÖNEM OSMANLI	<p>Son dönem Osmanlı Tarihine baktığımızda Burdur'da sanayinin gelişmekte olduğunu görmekteyiz. Örneğin 1899 tarihinde Burdur'da 1, 1906'da 2, 1914 yılında 5 tane un fabrikası bulunmaktadır.</p> <p>Bu dönemde Burdur'da dokumacılığın oldukça geliştiğini görmekteyiz. Her tür iplik alacası, bez, kilim, seccade, hamam ve el havluları dokumacılığı önemli bir yer tutmaktadır.</p> <p>Yine bu dönemde halıcılık oldukça gelişmiştir. Halis yapağıdan imal edilen sabit boyalı halılar, İzmir yoluyla İngiltere, Amerika, Fransa ve diğer ülkelere ihraç edilmekte idi. Örneğin 1330 (1914) tarihli Konya Vilayeti Salnamesi'nde, Burdur'da 100.000 arşın (68.000 m) halı imal edilip, ihraç edildiği bilgisi mevcuttur.</p> <p>Gülyağı üretimi Burdur'da 1897 yılında başlamış ve hızla gelişmiştir. Ancak Birinci Dünya Harbi ve Milli Mücadele Dönemi'nde gülyağı üretimi gerilemiştir.</p> <p>Yukarıda belirtilen sanayi dalları dışında Burdur'da sahtiyan (dericilik), kerestecilik, bakırcılık, döneme özgü zirai alet imalatı bulunmaktadır.</p>
CUMHURİYET'İN İLK YILLARI	<p>Cumhuriyetimizin ilk yıllarında Burdur Sanayisi, son dönem Osmanlı Sanayisi ile aynıdır. Tek fark, cumhuriyetimizin ilk yıllarında kunduracılık gelişmiştir.</p>